

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริโภคอาหารกลางวันของประชากรวัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารกลางวันของประชากรวัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วย ใครอยู่ในตลาด เป้าหมาย ผู้บริโภคซื้ออะไร ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ ใครมีส่วนร่วมในการซื้อ ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด ผู้บริโภคซื้อที่ใด และผู้บริโภคซื้ออย่างไร

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษารั้งนี้คือ ประชากรวัยทำงานอายุ 22-59 ปี ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 47,936 ราย (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2551)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษารั้งนี้ การกำหนดขนาดตัวอย่างได้ใช้วิธีการของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973: 125) ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (ความคาดเคลื่อนที่ 0.05) โดยนำประชากรจำนวน 47,936 ราย มาคำนวณตามสมการดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{47,936}{1 + 47,936(0.05)^2}$$

$$n = 397 \text{ ราย}$$

โดยจะได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 397 ราย แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย ในส่วนการเลือกตัวอย่างจะใช้การเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 400 ราย แบ่งตามอาชีพ 4 กลุ่มคือ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระ และค้าขายรายย่อยหรือรับจ้างทั่วไป ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มอาชีพละ 100 ชุด ทำการแจกแบบสอบถามตามสถานที่ต่างๆ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า เช่น อุทยานการค้ากาดสวนแก้ว เซ็นทรัลแอร์พอร์ตพลาซ่า ตามสถานที่ราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนใหญ่ๆ ธนาคาร ตลาด ร้านอาหาร ร้านค้าต่างๆ

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดไว้จำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถาม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารกลางวัน ของประชากรวัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ใครอยู่ในตลาดเป้าหมายเช่น คนวัยทำงานอาชีพค้าขาย ผู้บริโภคซื้ออะไร เช่นอาหารไทยหรืออาหารญี่ปุ่น ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ เช่นชื่นชอบในรสชาติหรือบริการดี ใครมีส่วนร่วมในการซื้อ เช่นใครเป็นคนตัดสินใจเลือกร้าน ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด เช่นชอบซื้อในช่วงเวลาไหน ผู้บริโภคซื้อที่ใด เช่นซื้อที่ห้างสรรพสินค้าหรือซื้อตามร้านที่เป็นอาคารพาณิชย์ และผู้บริโภคซื้ออย่างไร เช่นซื้อด้วยตนเองหรือโทรศัพท์สั่งให้มาส่ง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารกลางวันของประชากรวัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในเรื่องของผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด กระบวนการ บุคลากร และปัจจัยด้านกายภาพ ตัวอย่างแต่ละปัจจัย เช่น รสชาติอาหาร ราคาอาหาร ทำเลที่ตั้งของร้านอาหาร ส่วนลดค่าบริการ ปิ้งอาหารเร็วหรือช้า การบริการของพนักงาน บริเวณร้านสะอาด เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย
2. ข้อมูลในส่วนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารกลางวันของประชากรวัยทำงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละคำถามมีให้เลือกตอบ 5 ระดับ (วิริยา ภัทรอาษาชัย, 2539: 354) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจ	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ผล และการแปลความหมายแบ่งเป็น 5 ระดับ จากช่วงค่าเฉลี่ยต่อไปนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.49	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจน้อย
2.50 – 3.49	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจปานกลาง
3.50 – 4.49	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจมาก
4.50 – 5.00	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจมากที่สุด

สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จะดำเนินการภายในบริเวณอำเภอเมืองเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 6 เดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2552 ถึงเดือนสิงหาคม 2552